

[Christmas Møller.]

nære Forhøjelse af Understøttelserne, som fandt Sted ved Lovanordningen af 20. Marts 1945, til Behandling i den afgaaede Samlingsregering, voldte Bestemmelsen om Forlængelsens Tidsbegrænsning størst Vanskelighed, man krævede, at Lovanordningen skulde ophøre at have Gyldighed den 15. December. Jeg tror ikke, at jeg røber nogen Hemmelighed, naar jeg siger, at de Konserervative, og i alt Fald ganske overordentlig stærkt jeg selv, gjorde gældende, at Datoen den 15. December var en meget slet valgt Dato. Over for Venstres og Det radikale Venstres Krav om 15. December som Slutning paa den ekstraordinære særlige Hjælp hævdede jeg personlig — mit Parti tiltraadte senere de to nævnte Partiers Standpunkt —, at enhver kunde sige sig selv, at Rigsdagen derved vilde komme ind i en overordentlig vanskelig Situation. Den Situation er det høje Folketing nu inde i! Lovanordningens Gyldighed udløber om 10 Dage, det er al den Tid, vi har til Afgørelse af Sagen.

Jeg tror ogsaa, at jeg har Lov til at opfatte Bestemmelserne i Lovforslagets § 12 om, at Forsørgere med Børn, som oppebærer Arbejdsløshedsunderstøttelse ved Lovens Ikrafttræden, kan blive ved at oppebære en Understøttelse af samme Størrelse og ikke med et mindre Beløb, dog ikke længere end til 1. April, og ligeledes Bestemmelsen om Forsørgere med Børn, der oppebærer Arbejdsfordelingsgodtgørelse — at jeg maa opfatte disse Bestemmelser saaledes, at den høje Regering ogsaa selv er klar over, at den Dato, man tvang igennem, var meget uheldig.

Naar jeg tager i Betragtning, hvad den ærede Ordfører for Socialdemokratiet sagde, at dette Lovforslag knap er et Forhandlingsgrundlag, hvilket nok synes at være en meget skarp Udtalelse, og at det ærede Medlem Hr. Sønderup var meget fortørnet herover og gjorde en Række Betragtninger gældende om, hvorledes det skulde være under normale Forhold — Betragtninger, hvoraf en Del sikkert vil blive delt af næsten alle i det høje Ting —, synes jeg, at det Spørgsmaal melder sig ved Begyndelsen af disse Forhandlinger, om det ikke vil være nødvendigt, hvis man skal komme til Vejs Ende paa en forstandig Maade med denne Sag, at man gør sig klart, at der næsten ikke kan blive Tid til i Løbet af en halv Snes Dage at afgøre et saa vigtigt og gennemgribende Spørgsmaal som dette.

Det er dernæst et Spørgsmaal, om det er berettiget i Dag, 7 Maaneder efter at Krigen er ophørt, at hævde, at de særlige

Forhold, som gjorde en særlig Behandling af Arbejdsløshedsproblemet nødvendig, er ophørt. Vel maa man erkende, at vi er kommet igennem disse 7 Maaneder med færre Vanskeligheder paa adskillige Omraader end ventet, roligere og heldigvis med mindre Strid i Befolkningen, end vi havde ventet. Vi er af mange forskellige Grunde kommet taaleligt igennem denne Sommer og dette Efteraar; der har paa adskillige Omraader været stærkere Efterspørgsel efter Arbejde og mindre Arbejdsløshed, end man kunde frygte, og vi er vistnok alle klar over, at vi har Lov til at haabe paa, at hvis Tilførslerne blot nogenlunde svarer til, hvad der er lovet os, vil vi ikke komme op paa de store, katastrofale Arbejdsløshedstal. Men selv om der saaledes er Lyspunkter, vil det efter min Opfattelse ikke kunne bestrides, at Udviklingen paa en meget lang Række Omraader, navnlig med Hensyn til Indførsel af Varer, Forsyning med Brændsel og Raastoffer næsten af en hvilken som helst Art, ikke har været os god, og at der ogsaa som Følge heraf paa Arbejdsmarkedet stadig væk hersker særlige Forhold.

Jeg tror derfor ikke, man kan bestride, at i adskillige Henseender vil Aaret 1945—1946 med Hensyn til at faa Varer, Raastoffer o. s. v. blive overordentlig vanskeligt — vel ikke paa samme Maade som efter den første Verdenskrig, hvor Aaret efter Krigens Ophør, 1919, som bekendt blev det vanskeligste af alle de Aar, vi havde i Perioden 1914—20. Denne Omstændighed er efter min Opfattelse atter et Argument, der taler for paa dette Omraade at tage det med Ro og vise Forstaaelse for anderledestænkende og andres Ønsker. At Overgangstiden er forbi, saaledes som det enten staar et Sted i Bemærkningerne eller er blevet sagt af den højtærede Minister, tror jeg er en temmelig stærk Udtalelse.

Paa den anden Side vil jeg gerne have Lov til at se paa dette Lovforslag paa en anden Maade, end den socialdemokratiske Ordfører gjorde. Jeg tror, at det har været den højtærede Arbejds- og Socialministers Ønske at fremsætte et Forslag, som kunde samle det høje Ting, og at den højtærede Arbejds- og Socialminister — det synes jeg man ogsaa kan se af nogle af de Bestemmelser, han har foreslaet, f. Eks. den meget forstandige Forhøjelse af Børnetillægget og hans Forslag om at ophæve Bestemmelsen, den næsten urimelige Bestemmelse, kan man sige, som man havde i gamle Dage, om, at Børnetilskuddet standsede med de fire Børn — virkelig har ønsket at vise